

**Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлеге
Башкарма комитеты
карары**

**№1151
21.02.2023**

«Яшь профессионаллар» региональ чемпионатының муниципаль этабын үткөрү турында

Тәрбия процессын тормышка ашыруның сыйфатын күтәрү, шәһәр балалары һәм яшүсмерләрендә ижади һәм лидерлык сыйфатларын үстерү максатыннан, Башкарма комитетның 2022 елның 3 октябрдәге 5185 номерлы карары белән расланган «2023-2025 елларга Яр Чаллы шәһәренә мәгариф системасын үстерү» муниципаль программасын үтәү йөзеннән

КАРАР БИРӘМ:

1. Башкарма комитетның мәгариф идарәсенә «Яшь профессионаллар» региональ чемпионатының (алга таба – чемпионат) муниципаль этабын 2023 елның март-апрелдә үткәргә.

2. Расларга:

1) региональ чемпионатның муниципаль этабы турында нигезләмәне, 1 нче кушымтада каралганча;

2) чемпионатны әзерләү һәм үткөрү буенча оештыру комитеты составын, 2 нче кушымтада каралганча.

3. Башкарма комитетның финанс идарәсенә чемпионатны үткөрү буенча чараларны финанслауны 2023 елга Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлеге бюджетында «Мәгариф өлкәсендә башка мәсьәләләр» 07.09 бүлегә (бүлекчәсе) буенча каралган акчалар хисабына 250 000 (ике йөз илле мең) сум күләмдә, 3 нче кушымтада каралганча тәмин итәргә.

4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Башкарма комитет Житәкчесе урынбасары Р.М. Хәлимовка, Башкарма комитет Житәкчесе урынбасары, финанс идарәсе башлыгы С.Р. Мулюковага йөкләргә.

Башкарма комитет
Житәкчесе

Ф.Ш. Салахов

Башкарма комитетның
2023 елның 21 февралендәге
1151 номерлы карарына
1 нче кушымта

«Яшь профессионаллар»
региональ чемпионатының муниципаль этабы турында
нигезләмә

1 бүлек. Гомуми нигезләмәләр

1. «Яшь профессионаллар» региональ чемпионатының (алга таба – чемпионат) муниципаль этабы турында әлеге нигезләмә 2022/2023 уку елында «Юниорлар» категориясе буенча чемпионатны оештыру һәм үткәргү тәртибен, аны оештыру һәм методик яктан тәмин итүне, чемпионатта катнашу һәм жиңүчеләрне һәм призерларны билгеләү тәртибен билгели. Чемпионат гомуми һәм өстәмә белем бирү оешмалары укучылары арасында үткәрелә.

2. Яр Чаллы шәһәре территориясендә чемпионатка эзерлекнең координаторы булып «5 нче балалар техник ижат үзәге» муниципаль автономияле өстәмә белем бирү учреждениесе (алга таба – «5 нче балалар техник ижат үзәге» МАӨББУ) тора.

3. Чемпионатка эзерлек һәм аны үткәргүгә житәкчелек итүне составы Башкарма комитет карары белән расланган оештыру комитеты гамәлгә ашыра.

2 бүлек. Чемпионатның максаты һәм бурычлары

4. Чемпионатның максаты булып гомуми һәм өстәмә белем бирү оешмаларында укучыларга иртә һөнәри юнәлеш бирү һәм һөнәри эзерлек нигезләре моделен төзү, экспертлар берләшмәсен һәм укучылар арасында һөнәри осталык нигезләре буенча ярышлар системасын формалаштыру тора.

5. Чемпионатның бурычлары:

1) заманча эшче һөнәрләрне популярлаштыру, жәмгыятьтә аларның абруен күтәрү;

2) техник ижат өлкәсендә талантлы балаларны һәм яшьләрне ачыклау һәм аларга ярдәм итү;

3) югары технологияле предприятиеләрнең, индустрия объектларының, эшлекле үзәкләрнең, күргәзмә майданчыкларының, һөнәри белем бирү оешмаларының һәм югары белем бирү оешмаларының игътибарын, сәнэгать өчен кадрлар резервын эзерләү системасы субъектлары буларак, гомуми һәм өстәмә белем бирү оешмалары эшчәнлегенә жәлеп итү;

4) укучыларда конкрет һөнәри ситуацияләрдә бурычларны практик хәл итү һәм техник жайланмалар белән эшләү күнекмәләре үстерү;

5) мөстәкыйль эш күнекмәләрен камилләштерү, һөнәри фикерләүне үстерү һәм укучыларда башкарыла торган эшләре өчен жаваплылыкны арттыру.

3 бүлек. Чемпионатны үткәргү срогы һәм урыны

6. Чемпионат гомуми, өстәмә, һөнәри һәм югары белем бирү оешмалары (алга таба – белем бирү оешмалары) базасында март-апрель чорында үткәрелә.

7. Чемпионатта катнашу өчен, белем бирү оешмалары ярышлар үткәрелә башлауга кадәр кимендә 15 календарь көн алдан, оештыру комитетына gcdt5_chelny@mail.ru электрон адресы буенча «Чемпионатта катнашу өчен заявка» тамгасы белән заявка һәм катнашучыларның шәхси мәгълүматларны эшкәртүгә ризалыгын жиберәләр. Заявкарлар формалаштыруны оештыру комитеты гамәлгә ашыра.

4 бүлек. Чемпионатның эчтәлеге

8. Чемпионатта катнашу кагыйдәләре:

1) команда составы һәрбер компетенция буенча чемпионатны уздыру таләпләре нигезендә билгеләнә;

2) компетенциягә бирелгән заявклар саны житмәгән очракта, оештыру комитеты белән килешенеп, мәгариф оешмасына өстәмә квоталар тәкъдим ителергә мөмкин;

3) катнашучылар чемпионатны үткәрү барышында алынган модельләр, схемалар һәм башка продуктларның фото- һәм видеосурәтләрен түләүсез нигездә файдалануга ризалык бирәләр.

9. Чемпионатның компетенцияләре:

1) санлы программа белән идарә итү станокларында фрезер эшләре;

2) эретеп ябыштыру технологияләре;

3) икмәк пешерү;

4) ресторан сервисы;

5) эшмәкәрлек;

6) медицина һәм социаль карау;

7) туризм;

8) склад белән идарә итү;

9) WEB технология;

10) йөкләр экспедицияләү;

11) санлы программа белән идарә итү станокларында токарь эшләре;

12) йөк техникасына хезмәт күрсәтү;

13) аддитив производство;

14) производствода команда эше;

15) әйберләр интернетты;

16) сәнәгый робот техникасы;

17) лазер технологияләре;

18) прототиплаштыру;

19) электроника;

20) тавыш режиссурасы;

21) производствода робот техникасы;

22) мәктәптә музыка укыту;

23) график дизайн;

24) кече сыйныфларда укыту;

25) мәктәпкәчә белем бирү;

26) физик культура, спорт һәм фитнес;

27) кузов ремонтты;

28) столяр эше;

29) төп һәм гомуми мәктәптә укыту;

30) физик үсеш технологияләре;

31) экскурсия хезмәтләре оештыру;

32) тегүче (сәламәтлеге буенча мөмкинлекләре чикле балалар өчен);

33) чәчәк үстерү һәм декоратив бакчачылык (сәламәтлеге буенча мөмкинлекләре чикле балалар өчен);

34) штукатур-маляр эше (сәламәтлеге буенча мөмкинлекләре чикле балалар өчен);

35) слесарь эше (сәламәтлеге буенча мөмкинлекләре чикле балалар өчен);

36) столяр эше (сәламәтлеге буенча мөмкинлекләре чикле балалар өчен).

10. Әгәр анда катнашу өчен 4 белем бирү оешмасыннан 4 тән ким булмаган заявка кергән булса, компетенция узган дип санала.

5 бүлек. Чемпионатны оештыру

11. Оештыру комитеты:

- 1) Башкарма комитетның мәгариф идарәсе белән килешенү буенча чемпионатны оештыру һәм үткәрүне координацияләүне гамәлгә ашыра;
- 2) чемпионатны үткәрүнең оештыру моделен билгели;
- 3) чемпионатның гомуми программасын, ачылу һәм ябылу тантаналарын эзерләү өчен җавап бирә;
- 4) чемпионат өчен эшлэнгән техник тасвирламалар һәм инфраструктура битләренә туры китереп, чемпионатны уздыру өчен һәрбер компетенция буенча майданчыкларны тәэмин итү өчен җаваплы;
- 5) чемпионатның һәрбер компетенциясе буенча майданчыкта жиһазларның һәм куркынычсызлык техникасының эшкә сәләтлелеге өчен җаваплыны билгели;
- 6) конкурс участогы төзелешен техник тикшерүне тәэмин итә;
- 7) чемпионатны уздыруга мәгълүмати ярдәм күрсәтә;
- 8) чемпионатта катнашу өчен заявкаларны карап тикшерә;
- 9) бирелгән заявкалар буенча катнашучылар исемлеген раслый;
- 10) чемпионат жиңүчеләрен һәм призерларын бүләкләүне оештыра;
- 11) чемпионат материалларын анализлый һәм гомумиләштерә;
- 12) чемпионат турында нигезләмәне «5 нче балалар һәм яшүсмерләр ижаты үзәге» МАӨББУ сайтында https://edu.tatar.ru/n_chelny/page1585.htm урнаштыра, аны «Татарстан Республикасында электрон мәгариф» (edu.tatar.ru) порталына урнаштыру өчен электрон почта аша белем бирү оешмаларына җибәрә.

12. Чемпионатны үткәрү оештыру комитеты тарафыннан расланган чараны үткәрү программасы белән регламентлана.

13. Чемпионатта катнашучылар:

- 1) чемпионатта катнашучылар булып гомуми һәм өстәмә белем бирү оешмаларының 8-18 яшьлек укучылары тора;
- 2) укучылар конкурс биремнәрен үтәү өчен кирәкле белемнәргә һәм күнекмәләргә ия булырга тиеш.

14. Чемпионат белем бирү оешмасыннан һәрбер сайлап алынган компетенциягә катнашучыны яки команданы эзерләгән бер эксперт катнашуны күздә тоту.

15. Катнашучы биремне үтәгән вакытта, конкурс участогында бары тик экспертлар гына була ала.

16. Конкурс участокларын төзүнең гомуми планы кунакларның һәм тамашачыларның чемпионатның барлык конкурс участкалары арасында каршылыксыз йөрүен тәэмин итәргә тиеш.

6 бүлек. Бәяләү критерийлары

17. Чемпионатта катнашучылар арасында һәр компетенциядә жиңүчеләр, «Профессионаллар» һөнәри осталык буенча Бөтенроссия чемпионаты методикасы (критерийлары) нигезендә, экспертлар тарафыннан билгеләнә.

18. Экспертның хокуклары һәм җаваплылыгы:

- 1) катнашучы белән административ житәкчелек итүне гамәлгә ашыра һәм чемпионатны оештыручылар алдында аның мәнфәгатьләрен яклый;
- 2) аның белем бирү оешмасының катнашучылары белән куркынычсызлык техникасы буенча инструктаж үткәргәндә майданчыкта була;
- 3) белем бирү оешмасыннан килгән барлык катнашучыларны контрольдә тоту һәм аларның чемпионатта үз-үзләрен тотуы өчен җаваплы;
- 4) чемпионат чараларын уздыру вакытында балаларның гомере һәм сәламәтлеге өчен тулы җаваплы;

5) Судья эшендә катнаша, ләкин үз командасына бәя бирми.

19. Экспертларның функцияләре:

1) чемпионатта катнашучыларның эшләрен бәялиләр;

2) чемпионатның һәрбер компетенциясендә жиңүчеләрне билгелиләр;

3) йомгаклау беркетмәсен имзалау процедурасын гамәлгә ашыралар.

Экспертларның карары ахыргы булып тора, нәтижәләрне апелляцияләү каралмаган.

20. Чемпионат жиңүчеләре дипломнар һәм кыйммәтле прирлар белән бүләкләнәләр.

7 бүлек. Чемпионатка йомгак ясау, жиңүчеләрне һәм прирларны бүләкләү

21. Чемпионатка йомгак оештыру комитеты тарафыннан ясала, карар беркетмә белән рәсмиләштерелә.

22. Чемпионат нәтижәләре ябылу тантанасында игълан ителә, аның датасы, вакыты һәм урыны оештыру комитеты тарафыннан билгеләнә һәм катнашучыларга өстәмә рәвештә житкерелә.

23. Чемпионат жиңүчеләре (1 урын) һәм прирлары (2, 3 урын) чемпионатның һәрбер компетенциясендә билгеләнә һәм дипломнар һәм бүләк сертификатлары белән бүләкләнә.

24. Жиңүчеләр һәм прирлар арасына кермәгән катнашучылар чемпионатта катнашучы дипломнары белән бүләкләнә (белем бирү оешмасының электрон адресына жибәрелә).

25. Экспертлар Башкарма комитетның мәгариф идарәсе башлыгының рәхмәт хатлары белән бүләкләнәләр.

26. Чемпионатның йомгаклары «5 нче балалар техник ижат үзеге» МАӨББУ сайтында чемпионат тәмамланганнан соң ике эш көне эчендә бастырып чыгарыла.

27. Квоталар булганда, чемпионат жиңүчеләре һәм прирлары «Яшь профессионаллар» региональ чемпионатында катнаша.

Башкарма комитет Аппараты
Житәкчесе урынбасары,
эш кәгазьләрен алып бару идарәсе башлыгы

Н.И. Галиева